

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA MARKI

z dnia 2020 r.

w sprawie ustalenia metody opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Marki oraz ustalenia stawki tej opłaty

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 6j ust. 1 pkt 2, ust. 3e, art. 6k ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 2a pkt 2, ust. 3 i ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 150, 284 i 875), Rada Miasta Marki działając z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość, zgodnie z art. 15 zzz ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, 567, 568, 695 i 875), uchwala co następuje:

§ 1. 1. Dokonuje się wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, na podstawie ilości zużytej wody z danej nieruchomości.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi iloczyn ilości zużytej wody z danej nieruchomości oraz stawki określonej w §2.

§ 2. 1. Ustala się stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w §1 ust. 2, w wysokości 11,22 zł za 1 m³ zużytej wody z danej nieruchomości.

2. Ustala się podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w §1 ust. 2, w wysokości 33,66 zł za 1 m³ zużytej wody z danej nieruchomości, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

§ 3. 1. Ilość zużytej wody z danej nieruchomości będąca podstawą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi opomiarowane średnie zużycie wody z nieruchomości, z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustalone w oparciu o odczyt z wodomierza głównego, a obliczone w oparciu o następujący wzór:

$Z=(W:O) \times 30,42$ gdzie poszczególne symbole oznaczają,

Z – ilość zużytej wody z nieruchomości [m³],

W – suma zużytej wody z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych [m³],

O – suma liczby dni zużycia wody wynikających z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych,

30,42 – średnia liczba dni w miesiącu w roku kalendarzowym (365 dni : 12 miesięcy = 30,42).

2. W przypadku, gdy nieruchomość była zamieszkała lub podłączona do sieci wodociągowej przez okres krótszy niż wskazany w ust. 1 w roku kalendarzowym poprzedzającym rok uiszczenia opłaty albo na nieruchomości nie można ustalić ilości zużytej wody (brak opomiarowania lub brak podłączenia do sieci wodociągowej), opłatę ustala się na podstawie przeciętnej normy zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym wynoszącej 3,00 m³ miesięcznie na osobę i stawki, o której mowa w §2 ust. 1.

3. W przypadku nowo zamieszkałej nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinny lub wielorodzinny podstawę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości w roku kalendarzowym, w którym nastąpiło zamieszkanie ustala się na podstawie przeciętnej normy zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym wynoszącej 3,00 m³ miesięcznie na osobę i stawki, o której mowa w §2 ust. 1. W kolejnym roku kalendarzowym, do wyliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się zasadę wyrażoną w ust. 1 albo ust. 2.

4. Jeżeli co najmniej jeden z wybranych, przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych wykazuje brak zużycia wody, należy wybrać takie kolejne okresy rozliczeniowe, o których mowa w ust. 1, które wykazują faktyczne zużycie wody na nieruchomości, a w przypadku braku możliwości wskazania takich okresów rozliczeniowych stosuje się zasadę wyrażoną w ust. 2.

5. W przypadku, gdy na nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym wielorodzinnym, część lokali stanowi lokale usługowe, w których prowadzona jest działalność gospodarcza – będące nieruchomościami niezamieszkałymi, na których powstają odpady – podstawę ustalenia, w oparciu o zasadę wyrażoną w ust. 1, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości stanowi różnica pomiędzy ilością zużytej wody z nieruchomości z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustaloną w oparciu o wodomierz główny, a ilością zużytej wody za ten sam okres, na wskazane powyżej lokale usługowe.

§ 4. Zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinny kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne, w kompostownikach przydomowych, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi tj. w wysokości 2,06% miesięcznej opłaty.

§ 5. Traci moc Uchwała Nr XXXVI/279/2013 Rady Miasta Marki z dnia 6 lutego 2013 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2719 i z 2019 r. poz. 5562).

§ 6. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2020 roku.

UZASADNIENIE

W całej Polsce zauważalny jest drastyczny wzrost cen za odbiór i zagospodarowanie odpadów. Jednakże podwyżki dotyczą przede wszystkim województwa mazowieckiego.

W całym województwie od połowy 2018 roku obserwowany był kryzys w gospodarce odpadami. Objawiał się on zrywaniem kontraktów przez ówczesnych operatorów oraz rozstrzygnięciem nowych przetargów ze zdecydowanie wyższymi stawkami niż te obowiązujące wcześniej.

Na rosnące koszty gospodarowania odpadami komunalnymi wpływ miało wiele czynników. Między innymi były to przeciągające się prace nad uchwaleniem przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, w związku z brakiem pozytywnych opinii Ministra Środowiska, Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, którego brak nie pozwalał inwestować w rozwój infrastruktury odpowiedzialnej za gospodarkę odpadami. Dodatkowo Ministerstwo Środowiska uchyliło szereg zezwoleń zintegrowanych instalacjom związanym z przetwarzaniem odpadów komunalnych, co bezpośrednio przełożyło się na zakres oraz możliwość zagospodarowywania odpadów w województwie oraz w poszczególnych, obowiązujących wówczas, regionach gospodarki odpadami.

Należy również zauważyć, że od rozpoczęcia obowiązywania nowych rozwiązań w gospodarce odpadami w całej Polsce (tj. od lipca 2013 roku) zmianie uległo wiele czynników wpływających bezpośrednio na koszty odbioru i zagospodarowania odpadów (wzrost kosztów osobowych, wzrost opłaty marszałkowskiej, wzrost kosztów energii, wzrost kosztów paliwa oraz rosnące poziomy odzysku i recyklingu, brak rynków zbytu dla surowców wtórnych). Stawka opłaty marszałkowskiej wzrosła z 14,42 zł/tonę w 2002 roku do 170 zł/tonę w 2019 roku. Natomiast w 2020 roku stawka ta wzrosła do 270 zł/tonę. Ponadto brak jest wystarczających ilości kompostowni odpadów zielonych oraz spalarni odpadów. Na uwagę zasługuje również fakt wyeliminowania, na przestrzeni ostatnich lat, szeregu małych przedsiębiorstw branży odpadowej. Ich miejsce zajęli potężni gracze, którzy rozpoczęli monopolizację rynku odpadów. Szereg zmian w obowiązujących przepisach dotyczących nowych obowiązków nakładanych na przedsiębiorców gospodarujących odpadami również przekłada się bezpośrednio na wzrost kosztów (m.in. budowa hal i zadaszeń do składowania odpadów, krótszy termin składowania/przechowywania odpadów, budowa systemów monitoringu wizyjnego itp.). Przedsiębiorcy działający w tym segmencie nie pozostają bierni na dokonywane oraz planowane zmiany, co bezpośrednio przekłada się na wzrost kosztów funkcjonowania przedsiębiorstw. Koszty te są następnie przerzucane w głównej mierze na

samorządy, a to bezpośrednio dotyka mieszkańców.

Na koszty gospodarowania odpadami negatywnie wpływa również, wprowadzona ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, funkcjonująca do niedawna, rejonizacja zagospodarowania odpadów komunalnych. Województwa zostały, na podstawie wojewódzkich planów gospodarki odpadami, podzielone na regiony gospodarki odpadami i najważniejsze rodzaje odpadów, z punktu widzenia konsumenta i ich przetworzenia (odpady zmieszane, odpady biodegradowalne), musiały zostać zagospodarowywane wyłącznie w regionie, z którego zostały odebrane. To znacząco wpłynęło na koszty odbioru i zagospodarowania odpadów w 2018 i 2019 roku.

Mimo, że nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 19 lipca 2019 roku zniosła rejonizację oraz przestały istnieć RIPOKi na rzecz instalacji komunalnych, nie przełożyło się to bezpośrednio na zmniejszenie kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych chociażby przez nałożenie szeregu nowych obostrzeń i obowiązków na przedsiębiorców zajmujących się gospodarką odpadami.

Zauważyć należy, że Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w 2019 roku analizował rynek gospodarowania odpadami komunalnymi. Celem było sprawdzenie, jak duże są wzrosty cen i z czego wynikają. Urząd zbadał sytuację we wszystkich 302 gminach miejskich w Polsce. Efektem był opublikowany „Raport z badania rynku usług związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w gminach miejskich w latach 2014-2019” (www.uokik.gov.pl). *Badanie urzędu pokazało, że wzrost opłat płaconych przez mieszkańców za odbiór śmieci rozpoczął się w 2017 r, a potem z roku na rok był coraz większy. W latach 2018-2019 ponad 60 proc. gmin podniosło lub planuje zwiększyć ceny. Skala podwyżek różni się w zależności od regionu Polski. Największe dotyczą woj. mazowieckiego, gdzie w jednej z gmin stawki wzrosły blisko trzykrotnie – wskazał w aktualności z 28 sierpnia 2019 roku ówczesny prezes UOKiK Marek Niechciał. Duże podwyżki miały miejsce także w niektórych gminach w woj. podkarpackim i podlaskim, kujawsko-pomorskim, śląskim i warmińsko-mazurskim. Najniższe były w woj. opolskim, jednak nawet tam mamy do czynienia z 25 proc. wzrostem. UOKiK wskazał również szereg czynników, które bezpośrednio wpłynęły na koszty gospodarowania odpadami komunalnymi. Najwyższe ceny na Mazowszu to efekt braku przez kilka lat Wojewódzkiego Planu Gospodarowania Odpadami (WPGO), za uchwalenie którego odpowiada Sejmik Województwa. Dodatkowo poprzedni WPGO zakładał zbyt niskie limity przetwarzania odpadów. Efektem była mała liczba instalacji w regionie, niedostatek mocy przerobowych, a co za tym idzie wzrost cen za zagospodarowanie odpadów komunalnych. W skali całego kraju jako najczęstszą przyczynę*

podwyżek gminy podawały wyższą cenę zwycięzcy przetargu na odbiór odpadów. Niewątpliwie ma to związek ze zmianami prawnymi, które weszły w życie w 2012 r. Do tego czasu właściciel nieruchomości miał swobodę w wyborze firmy, która odbierała od niego śmieci. Po zmianie przepisów wybór takiego przedsiębiorcy należy tylko i wyłącznie do gminy. W drodze przetargu wybiera ona jeden podmiot świadczący usługi na całym jej terenie, a w przypadku większych gmin – na części obszaru. Przed wejściem w życie nowych regulacji UOKiK przestrzegał, że mogą one doprowadzić do wyeliminowania konkurencji między podmiotami zajmującymi się gospodarowaniem odpadami, co spowoduje wzrost cen i zaprzestanie działalności przez wielu przedsiębiorców. Badanie UOKiK przeprowadzone w 2019 roku zdaje się potwierdzać te przewidywania.

- Z roku na rok maleje liczba podmiotów, które biorą udział w przetargach. W ciągu ostatnich dwóch lat w ponad połowie gmin miejskich o zamówienie ubiegał się tylko jeden przedsiębiorca. Jednocześnie widać, że tam gdzie o kontrakt z gminą walczy większa liczba firm mieszkańcy płacą taniej za odbiór śmieci. Na marginesie można zauważyć, że w 2011 r., przed zmianami, tylko w 8 proc. tych gmin usługi świadczył jeden podmiot – mówił ówczesny prezes UOKiK Marek Niechciał.

Kolejnym powodem podwyżek, który podały gminy był wzrost kosztów zagospodarowania odpadów. Ma na to wpływ kilka głównych czynników. Pierwszym z nich jest wzrost tzw. opłaty marszałkowskiej za składowanie śmieci. Kolejnym jest zwiększenie liczby surowców, które muszą segregować mieszkańcy. Samorządy często wskazywały też wzrost kosztów funkcjonowania Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, a także nieprawidłową segregację śmieci przez mieszkańców. Zdaniem UOKiK, niezależnie od badania i odpowiedzi gmin należy zwrócić uwagę na jeszcze jeden czynnik – wzrost cen gospodarowania odpadami w całej Europie wynika z zakazu importu odpadów wprowadzony przez Chiny, które wcześniej były największym światowym odbiorcą odpadów z papieru i plastiku.

Niedostateczna liczba instalacji zagospodarowujących odpady, szereg zmian legislacyjnych to tylko część spośród wielu innych czynników wymienionych powyżej, które bezpośrednio zaczęły się przekładać na wzrost kosztów gospodarki odpadami.

Jako przykład niech posłuży tu zagospodarowanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (o kodzie 20 03 01) w Regionalnych Instalacjach do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), których koszt zagospodarowania w regionie warszawskim (obowiązującym jeszcze w 2018 roku) wzrósł z około 150-300 zł netto za tonę w 2016 roku do około 600 zł netto za tonę pod koniec 2018 roku. Kolejne wzrosty zaobserwowano w 2019

roku.

W raporcie UOKiK z maja 2020 roku, gdzie analizą objęto 172 respondentów (w tym 164 instalacje MBP - mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów), obejmującym okres od 2014 roku do I kwartału 2019 roku, stwierdzono, że wzrost kosztów gospodarowania odpadami, a przez to stawek opłat pobieranych od mieszkańców, ma charakter systemowy i globalny dotyczący całego kraju. Główny wpływ na wzrost kosztów miały m.in.: problemy z zagospodarowaniem frakcji kalorycznej, wzrost opłat za składowanie odpadów, zamknięcie rynków azjatyckich na surowce, zmiana liczby frakcji odpadów zbieranych selektywnie, zbyt małe moce przerobowe instalacji.

Instalacje MBP wykorzystywały przeciętnie w 2018 r. 79% mocy przerobowych w stosunku do odpadów zmieszanych (w Raporcie nie odniesiono się do przetwarzania odpadów z selektywnego zbierania i stopniowego zwiększania tych ilości).

Wzrost kosztów funkcjonowania instalacji wystąpił równocześnie w całym kraju, a rosnącym przychodom towarzyszył znaczący spadek rentowności badanych przedsiębiorstw. Rentowność sprzedaży ROS mierzona zyskiem netto spadła z poziomu 8,6-9,2% w latach 2015-2016 do 5,9% w 2018 r. Oczywiście jest zróżnicowanie przedsiębiorstw prywatnych w stosunku do pozostałych (które czasami notują zysk na poziomie 0) oraz geograficzne (przy specyficznych regionach „warszawskim” i w województwie świętokrzyskim). W 2020 roku pomimo de-regionalizacji i utworzenia zamiast RIPOK – instalacji komunalnych, nie zaobserwowano zmian.

Istotną przyczyną wzrostu opłat pobieranych od mieszkańców gmin stały się rosnące koszty – zwłaszcza te występujące w instalacjach (wzrost kosztów zagospodarowania frakcji palnej, kosztów korzystania ze składowisk, a także zagospodarowywania odpadów zebranych selektywnie). Obecnie z uwagi na dużą nadpodaż tzw. frakcji palnej odpadów, jest ona spalana odpłatnie przez podmioty komercyjne, głównie cementownie, co znacząco wpływa na koszty instalacji.

"Wzrost cen za przyjęcie odpadów przez instalacje przetwarzania ma wpływ na stawki, które gospodarstwa domowe płacą za odbiór śmieci. Dlatego ważne jest, żeby poznać powody tych podwyżek. Zidentyfikowaliśmy te przyczyny i bardzo wyraźnie wskazaliśmy je w raporcie. Są to m.in. niewystarczający wpływ samorządów na ceny ustalane przez RIPOK-i, wzrost kosztów działalności tych instalacji czy brak konkurencji pomiędzy nimi." – zaznaczył Prezes UOKiK Tomasz Chróstny przedstawiając raport.

Raport potwierdził obserwacje dotyczące wzrostu stawek. Mediana średniej rocznej ceny przyjęcia tony zmieszanych odpadów komunalnych dla instalacji w całym kraju wzrosła z 230 zł w 2014 r. do 315 zł w pierwszym kwartale 2019 r. W latach 2015-2017 wzrosty były relatywnie niskie, ok. 2-3 proc., natomiast w 2018 r. podwyżki wyniosły 10 proc. a na początku 2019 r. – 15 proc. Ceny były zróżnicowane w zależności od Regionów Gospodarowania Odpadami Komunalnymi. Najdrożej było w instalacjach obsługujących Warszawę i okolice, gdzie średnia cena wyniosła 524 zł za przyjęcie tony odpadów. Następne pod względem wysokości ceny były trzy spośród regionów w woj. lubelskim, tam ceny wahały się od 450 do 490 zł. Najtaniej było w RGOK-ach zlokalizowanych w woj.: lubuskim, podlaskim, śląskim, świętokrzyskim, wielkopolskim i zachodnio-pomorskim – za tonę śmieci trzeba było tam płacić od 174 zł do 250 zł.

„Nasza analiza pokazała, że przyczyną podwyżek nie były większe marże, lecz wyższe koszty funkcjonowania instalacji. Duże znaczenie dla wzrostu cen miał również możliwość wpływania samorządu na ceny oferowane przez przedsiębiorców oraz struktura właścicielska. Tam, gdzie samorzady są właścicielami instalacji i mają większy wpływ na ich działanie, ceny są znacząco niższe” – wskazał Prezes UOKiK Tomasz Chróstny.

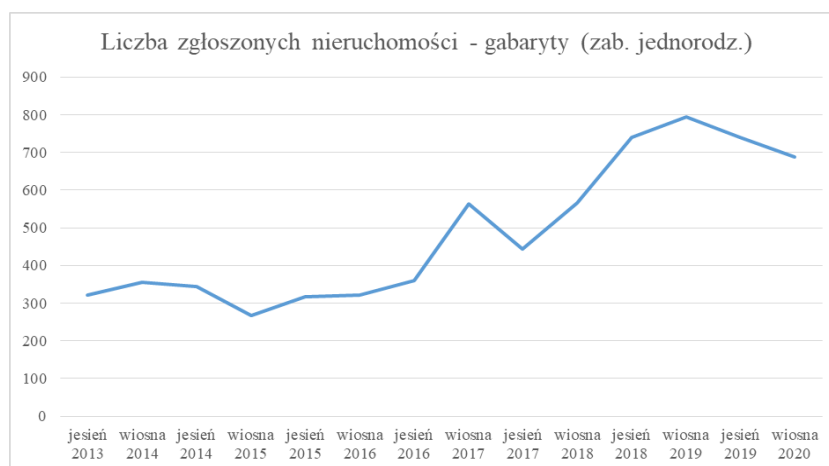
Różnice w strukturze rynku i ich wpływie na ceny widać najlepiej na przykładzie dwóch województw. Na Mazowszu, gdzie przeważają prywatni właściciele instalacji i samorząd nie ma wpływu na stosowane przez nich ceny, jest najdrożej. Na przeciwnym biegunie jest woj. świętokrzyskie. Wszystkie instalacje należą do lokalnych władz i mają najniższe stawki w Polsce. Firmy odbierające odpady zareagowały na rozwiązania prawne i drastyczny wzrost kosztów wypowiadając stare umowy samorządom i zwiększając opłaty. Samorzady stanęły przed ogromnym wyzwaniem. W niektórych miejscowościach doszło do dramatycznych sytuacji, gdzie z powodu braku wykonawców czasowo został wstrzymany odbiór odpadów.

Wśród metod, wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, najczęściej wybieraną wśród samorządów metodą jest ta zależna od liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. Jednak coraz częściej gminy decydują się na wybór jednej z pozostałych metod, która na ich terenie najlepiej uszczelnia system poboru opłat oraz daje realne możliwości pokrycia kosztów funkcjonowania systemu. W wielu gminach występuje bardzo

duży problem z niezameldowanymi mieszkańcami oraz powszechnym wynajmem mieszkań, w tym wynajmem sezonowym. Zatem dostosowanie metody naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami do warunków panujących w danej gminie jest niezbędne dla uszczelnienia systemu oraz pokrywania kosztów z wnoszonych przez mieszkańców opłat.

Dotychczasowy (do stycznia 2019 roku) koszt gospodarowania odpadami na terenie Gminy Miasto Marki wynosił 335.198,29 zł miesięcznie. Istotną kwestią wpływającą na koszty gospodarowania odpadami w Markach jest jakość świadczonych usług zbiorowego odbierania i zagospodarowania odpadów. W ramach powyższej kwoty od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych odbierane były niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady segregowane (papier, szkło, plastik, metal, opakowania wielomateriałowe), bioodpady, dwa razy w roku odpady wielkogabarytowe.

Zgłoszone na wiosnę 2019 roku 795 nieruchomości to rekordowa liczba nieruchomości do obsługi, biorąc pod uwagę zbiórki gabarytów realizowane w tej formule od jesieni 2013 roku. Liczba nieruchomości jednorodzinnych zgłaszanych do odbioru odpadów wielkogabarytowych wzrasta z roku na rok (spadek zanotowano na jesieni 2019 roku oraz wiosnę 2020 roku), co przedstawiono na poniższym wykresie.

Dodatkowo w PSZOK mieszkańcy mogą pozostawić, w ramach wnoszonych opłat, odpady segregowane, odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane, elektroodpady, odpady ze styropianu opakowaniowego, akumulatory i baterie, drewno, zużyte opony. W specjalnie przygotowanych miejscach umożliwia się mieszkańcom również pozbywanie się przeterminowanych lekarstw. Zatem wypełniana jest delegacja ustawowa zawarta w art. 6r ust. 2d ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którą, w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom

nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2, przyjmowanie odpadów przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz zapewnianie przyjmowania tych odpadów przez gminę w inny sposób. Należy zauważyć również, że odpady segregowane (worek żółty, zielony, niebieski) oraz bioodpady (worek brązowy) są odbierane z nieruchomości jednorodzinnych w workach o odpowiedniej pojemności i wytrzymałości, dostarczanych przez przedsiębiorcę realizującego odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, również w ramach wnoszonej przez mieszkańców opłaty.

	2017	2018	2019
Ilości odpadów odebranych od mieszkańców w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami [Mg]	11 570,974	12 931,948	13 951,928
Odpady odebrane z PSZOK [Mg]	336,69	360,24	502,35
Produkcja odpadów na mieszkańca [kg]	353	381	400,5

Z powyższej tabeli wynika, że w 2019 roku w Markach odebrano łącznie od mieszkańców oraz z PSZOK 13 951,928 ton odpadów komunalnych. Z samego tylko PSZOK odebrano natomiast łącznie 502,35 ton odpadów. To daje około 400,5 kg odpadów na mieszkańca rocznie. W 2018 roku w Markach, w ramach gminnego systemu gospodarki odpadami, odebrano od mieszkańców łącznie 12 931,948 ton odpadów komunalnych. Z samego tylko PSZOK odebrano łącznie 360,24 ton odpadów. To około 381 kg odpadów komunalnych na mieszkańca rocznie. Natomiast w 2017 roku z Marek odebrano i zagospodarowano łącznie 11 570,974 ton odpadów komunalnych, co przy zadeklarowanych 32.801 osobach dało około 353 kg odpadów na osobę. Natomiast z PSZOK odebrano łącznie 336,69 Mg odpadów.

Powyższe dane wskazują bezsprzecznie o wzroście produkowanych odpadów na mieszkańca na terenie miasta Marki w poszczególnych latach. Wzrasta również liczba mieszkańców i to bezpośrednio przekłada się na ilości odbieranych odpadów.

Mieszkańcy „produkują” więcej odpadów, tym samym Gmina jest obowiązana te zwiększające się ilości odbierać. Marki to miasto bardzo dynamicznie się rozwijające. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego Marki są na drugim miejscu w województwie mazowieckim pod względem salda migracji (osoby napływające do miasta minus osoby

wyjeżdżające). Wynik za pierwsze półrocze 2019 roku to plus 655 osób. Zgodnie z powyższymi danymi wiele dużo większych miast jest na „minusie” (np. Radom: -513 osób, Ostrołęka: -192 osoby, Płock: -152 osoby).

Te zwiększające się ilości produkowanych odpadów muszą być ujęte w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi. Tym samym system naliczania opłat musi uwzględniać dynamikę rozwoju miasta oraz sprostać liczbie nowo powstających i zasiedlanych budynków, by pobierane opłaty mogły rekompensować rosnące koszty gospodarowania odpadami

Liczba urodzeń w Markach jest również na wysokim poziomie (20 miejsce w województwie). Tym samym ilość „ciężkich” niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w postaci pieluch, materiałów higienicznych itp. będzie stale rosła.

Na przestrzeni ubiegłych lat (2015-2019) zmieniała się dynamicznie liczba nieruchomości ujętych w systemie gospodarki odpadami komunalnymi.

Rodzaj zadeklarowanej zbiórki odpadów	Liczba nieruchomości objętych odbiorem odpadów (złożone deklaracje)				
	2015	2016	2017	2018	2019
Zbiórka selektywna	6.480	6.833	7.324	7.063	8.150
Zbiórka nieselektywna	742	873	995	1.095	516
RAZEM	7.222	7.706	8.229	8.158	8.666

Podobne zmiany zaobserwowano, w liczbie mieszkańców objętych odbiorem odpadów (dane na podstawie złożonych deklaracji).

Rodzaj zadeklarowanej zbiórki odpadów	Liczba osób objętych odbiorem odpadów (na podstawie złożonych deklaracji)				
	2015	2016	2017	2018	2019
Zbiórka selektywna	28.589	29.313	30.530	31.551	33.852
Zbiórka nieselektywna	1.778	2.024	2271	2.622	985
RAZEM	30.367	31.337	32.801	34.283	34.837

Co warto zauważyć to fakt, że wzrost liczby osób zadeklarowanych (liczba mieszkańców) w systemie gospodarki odpadami komunalnymi w Markach był większy niż liczba osób zameldowanych.

Poszczególne lata	Liczba osób zameldowanych
2015	29.301
2016	30.268
2017	31.187
2018	31.732
2019	33.142

Kryzys w gospodarce odpadami osiągnął również Gminę Miasto Marki, gdzie na

skutek wypowiedzenia umowy przez operatora gminnego systemu gospodarki odpadami (październik 2018 roku), Gmina zmuszona została do ogłoszenia oraz rozstrzygnięcia nowego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Najniższa złożona oferta wyniosła 1.340.829,72 zł miesięcznie i będzie obowiązywała do końca 2020 roku.

Obowiązujące do czerwca 2019 roku stawki (8,00 zł/os./mies. oraz 17,00 zł/os./mies.) zostały uchwalone w lutym 2013 roku i od tamtego czasu (przez sześć lat) nie były zmieniane. Natomiast przez ten czas zmieniło się wiele w gospodarce odpadami, co zostało wskazane powyżej (nie tylko zmiany legislacyjne, ale również liczba obsługiwanych nieruchomości, liczba osób produkujących odpady – ujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami, jak również zakres funkcjonowania PSZOK). Zmieniła się również struktura wielu firm działających w branży odpadowej. Dlatego też niezbędna stała się przebudowa gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, celem m.in. uszczelnienia systemu oraz pozyskania kwoty pozwalającej na pokrycie niezbędnych kosztów funkcjonowania gospodarki odpadami w mieście.

Dlatego też Uchwałą Nr VIII/91/2019 Rady Miasta Marki z dnia 17 kwietnia 2019 roku w sprawie zmiany uchwały nr XXXVI/279/2013 Rady Miasta Marki z dnia 6 lutego 2013 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych, Rada Miasta Marki uchwaliła nowe stawki oparte o liczbę mieszkańców zamieszkujących nieruchomości w wysokości 32,00 zł od osoby miesięcznie w przypadku segregowania odpadów oraz 67,50 zł od osoby miesięcznie w przypadku nieprowadzenia segregacji.

Zgodnie z art. 6j ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w przypadku nieruchomości, o której mowa w art. 6c ust. 1, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub powierzchni lokalu mieszkalnego oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1. Ponadto zgodnie z art. 6j ust. 2 powyższej ustawy, w przypadku nieruchomości, o której mowa w art. 6c ust. 1, rada gminy może uchwalić jedną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od gospodarstwa domowego.

Biorąc pod uwagę art. 6r ust. 2, należy zauważyć, że z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu,

zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych; tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych; obsługi administracyjnej tego systemu; edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Artykuł 6k ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazuje, że rada gminy w drodze uchwały dokona wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi spośród metod określonych w art. 6j ust. 1 i 2 oraz ustali stawkę takiej opłaty; dopuszcza się stosowanie więcej niż jednej metody ustalenia opłat na obszarze gminy oraz ustali stawkę opłaty za pojemnik o określonej pojemności.

Zgodnie z art. 6k ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy, określając stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, bierze pod uwagę: liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę; ilość wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych; koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2-2b i 2d; przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie, w szczególności to, że na niektórych nieruchomościach odpady komunalne powstają sezonowo.

Należy zauważyć, że na terenie Gminy Miasto Marki nie funkcjonują nieruchomości, na których odpady komunalne powstają sezonowo, stąd nie obejmuje ich niniejsza uchwała.

Zgodnie z art. 6r ust. 2a powyższej ustawy, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Gmina Miasto Marki nie wyposaża nieruchomości w pojemniki. Stanowią one własność właścicieli nieruchomości, stąd koszty związane z zakupem i dostarczeniem pojemników na nieruchomości oraz koszty utrzymania ich w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym nie były brane przy wyliczaniu wysokości stawek opłaty.

Zgodnie z art. 6r ust. 2aa ustawy, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami. Koszty te, z uwagi na brak tego typu punktów na terenie miasta, nie były brane pod uwagę.

Dodatkowo na podstawie art. 6r ust. 2b ustawy, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Koszty likwidacji nielegalnych wysypisk nie są uwzględniane w ramach wyliczania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od mieszkańców.

Biorąc powyższe pod uwagę, przy wyborze metody wzięto pod uwagę zarówno zmiany liczby mieszkańców na terenie miasta (wpływające na ilości odbieranych odpadów), jak i zmiany ilości wytwarzanych na terenie Gminy odpadów. Kluczową rolę odgrywają tu również koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, co zostało wskazane powyżej. Wyliczenia natomiast zostaną opisane w dalszej części uzasadnienia.

Zgodnie z art. 6k ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc: w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 1 - 2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za mieszkańca; w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 2 - 0,7% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za m³ zużytej wody; w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 3 - 0,08% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za m² powierzchni lokalu mieszkalnego; w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 2 - 5,6% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem - za gospodarstwo domowe. Ponadto zgodnie z art. 6k ust. 3 powyższej ustawy, rada gminy określi stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy odpowiednio na podstawie ust. 1 albo w art. 6j ust. 3b.

Na podstawie Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 31 marca 2020 roku w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2019 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ogółem w 2019 r. wyniósł 1819 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, maksymalne stawki opłat, zgodnie z art. 6k ust. 2a oraz ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wynoszą:

- 36,38 zł miesięcznie od osoby,
- 12,73 zł/m³ zużytej wody,
- 101,86 zł od gospodarstwa domowego.

Systemu opartego na m² powierzchni lokalu mieszkalnego nie brano pod uwagę do wdrożenia na terenie Gminy Miasto Marki.

Na koniec 2018 roku w systemie gospodarki odpadami zadeklarowanych było 34283 osoby, z czego 31661 osób zadeklarowało segregowanie odpadów, a 2622 osoby nie zadeklarowały segregowania odpadów. Zatem miesięczne wpływy w systemie gospodarowania odpadami, opartym na liczbie osób zamieszkujących daną nieruchomość (przy dotychczasowych opłatach: 8,00 zł oraz 17,00 zł), wynosiły 297 862,00 złotych.

Z uwagi na rozstrzygnięcie przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz wynikających z niego kosztów (1 340 829,72 zł miesięcznie) zasadnym stało się podniesienie stawek opłat wnoszonych przez mieszkańców.

Uchwalone przez Radę Miasta Marki stawki (Uchwała Nr VIII/91/2019 Rady Miasta Marki z dnia 17 kwietnia 2019 roku) na poziomie 32,00 zł (segregacja) od osoby oraz 67,50 zł (brak segregacji) od osoby mimo, że weszły w życie dopiero od 1 czerwca 2019 roku, spowodowały zmiany w deklaracjach już od maja 2019 roku, co przedstawiono w poniższej tabeli obejmującej dane od maja do września 2019 roku.

	01.05.2019		01.06.2019		01.07.2019		01.08.2019		01.09.2019	
	deklaracje	osoby	deklaracje	osoby	deklaracje	osoby	deklaracje	osoby	deklaracje	osoby
odpady segregowane	7366	32578	7598	33181	7786	33273	7874	33462	7890	33484
odpady zmieszane	1005	2397	803	1783	646	1380	593	1168	592	1163
łącznie	8371	34975	8401	34964	8432	34653	8467	34630	8482	34647

Zasadnym stało się zatem dalsze analizowanie systemu celem wprowadzenia zmian będących najmniej uciążliwymi dla mieszkańców, a jednocześnie pozwalających na minimalizowanie deficytu po stronie Gminy oraz uszczelnianie systemu, gdyż nawet przy nowych stawkach (32,00 zł/os./mies. oraz 67,50 zł/os./mies.) nie udaje się pokryć kosztów związanych z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych

Na początku 2019 roku analizie poddano możliwość wprowadzenia systemu pobierania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi opartego na gospodarstwach domowych. Odniesiono się do 2018 roku, gdzie (na koniec 2018 roku) funkcjonowały w Markach 10082 gospodarstwa domowe. Z danych zawartych w ówczesnych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynika, że segregowało 86,91% gospodarstw domowych, co dawało łącznie 8.762 gospodarstwa domowe segregujące odpady oraz 1.320 gospodarstw domowych niesegregujących (13,09%). Stosując maksymalne stawki przewidziane ustawą (oraz wynikające z ówczesnego Obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2019 roku) tj. 94,81 zł miesięcznie za

gospodarstwo domowe (segregacja) oraz 189,62 zł miesięcznie za gospodarstwo domowe (brak segregacji) szacowane wpływy miesięczne powinny wynieść 1 080 998,38 zł. co w porównaniu do najniższej oferty w przetargu (czyli kosztów gospodarowania odpadami) wynosiło –259 831,34 zł miesięcznie, a rocznie dawałoby to deficyt na poziomie 3 117 976,06 zł. Biorąc pod uwagę dynamiczny rozwój miasta, a tym samym liczbę nowo powstających m.in. budynków jednorodzinnych w zabudowie szeregowej, czy bliźniaczej, liczby wskazane powyżej byłyby jeszcze bardziej niekorzystne w przypadku roku 2019 i próby wejścia w powyższy system w 2020 roku. Tym samym odrzucono możliwość wprowadzenia systemu naliczania opłaty opartego o gospodarstwa domowe, który będzie generował bardzo duży deficyt oraz nie będzie w stanie pokryć kosztów gospodarowania odpadami.

Z danych uzyskanych od przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wynika, że gospodarstwa domowe w Markach w 2019 roku (zafakturowane zużycie na nieruchomościach zamieszkałych) zużyły łącznie 1 328 589,00 m³ opomiarowanej wody.

Przeanalizowano również zmiany zużycia wody w ostatnich w latach 2018-2019, celem zweryfikowania również zmian demograficznych zachodzących w mieście.

Rok	Zużycie wody w gospodarstwach domowych [m³]
2018	1 323 471,00
2019	1 328 589,00

Zauważalny wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych z danego roku kalendarzowego wynika bezpośrednio ze zmian demograficznych w Markach. Jasno obrazują to dane zawarte w tabelach dotyczących liczby osób zadeklarowanych w systemie gospodarowania odpadami, jak również w danych z ewidencji ludności. Widać również, że z biegiem lat wzrasta liczba osób zameldowanych oraz zadeklarowanych w systemie gospodarki odpadami, tym samym wzrasta również ilość zużywanej wody oraz produkowanych odpadów komunalnych.

Nowo zasiedlane nieruchomości są w zdecydowanej większości podłączone do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Tego typu nieruchomości niezwykle trudno „wyłapać” w obecnym systemie gospodarki odpadami opartym na liczbie osób zadeklarowanych. Niebawym problem stanowi określenie liczby osób faktycznie zamieszkujących daną nieruchomość. Biorąc pod uwagę również nieruchomości zamieszkiwane okazjonalnie

(prywatne kwatery pracownicze itp.) niemożliwym staje się ustalenie faktycznej liczby osób korzystających z systemu gospodarowania odpadami. Natomiast w systemie „wodnym”, osoby zamieszkujące na nieruchomości bezpośrednio przekładają się na ilość zużytej wody. Tym samym Gmina może „wyłapać” nieruchomości z zaniżaną (nieuczciwie) liczbą osób w deklaracjach. Tym samym system oparty za zużyciu wody daje podstawy do miarodajnego oszacowania wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami.

Na wstępie należy rozważyć pojęcie „zużycia wody”, ponieważ ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jak również ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie definiują tego pojęcia.

Według słownika PWN „zużycie” odnosi się np. do ilości zużytej wody, energii, gazu itp. Zatem jeśli mowa o zużyciu, mamy do czynienia zawsze z jednostką miary (m³ itp.) w jednostce czasu. Czas natomiast przy „zużyciu” będzie zawsze czasem przeszłym, ponieważ „zużycie” odnosić się będzie do czasu minionego. Nawet w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody mowa jest o „zużyciu” jako czynności przeszłej w odniesieniu do doby, miesiąca itd.

Określenie zatem, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, „ilości zużytej wody z danej nieruchomości” dotyczyć będzie zawsze opomiarowanej ilości wody w jednostce czasu. Przy czym należy zauważyć, że ustawodawca w art. 6j ust. 1 pkt 2 całkowicie pominął kwestie podliczników oraz wszelkich możliwości odliczania zużycia wody na cele inne niż bytowe. W związku z powyższym, całe zużycie wody na nieruchomości (w tym podlewanie ogródków itp.) musi być brane pod uwagę przy wyliczaniu wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Pogląd ten został potwierdzony w uchwałach Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie dotyczących systemu gospodarowania odpadami komunalnymi m.in. w Radzyminie i Podkowie Leśnej.

Dlatego też, zasadnym staje się określenie zużycia wody będącego podstawą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W dniu 6 września 2019 roku weszła w życie nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 roku poz. 1579). Oprócz szeregu zmian przekładających się bezpośrednio na funkcjonowanie gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi, w tym obowiązkową segregację odpadów dla wszystkich, nowelizacja wprowadziła ust. 3e w art. 6j. Zgodnie z powyższym zapisem, w przypadku wyboru przez radę gminy metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami

komunalnymi, o której mowa w ust. 1 pkt 2, rada gminy w uchwale, o której mowa w art. 6k ust. 1, określa zasady ustalania ilości zużytej wody na potrzeby ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Powyższy przepis daje możliwość radom gmin do określania podstawy, która będzie niezbędna do wyliczenia stawki za gospodarowanie odpadami na danej nieruchomości. Przepis ten pozwala na kształtowanie systemu opłat do konkretnych warunków panujących w danej gminie.

W przedmiotowej uchwale, ilość zużytej wody z danej nieruchomości będąca podstawą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi opomiarowane średnie zużycie wody z nieruchomości, z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustalone w oparciu o odczyt z wodomierza głównego.

Powyższy zapis został tak skonstruowany, by wyeliminować wszelkie możliwości „obejścia” systemu wodnego poprzez zaniżanie zużycia wody, a tym samym zaniżanie należnych opłat za gospodarowanie odpadami.

Projekt uchwały zawiera nowatorski zapis, który ma uszczelnić system tj. „z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty”. Zapis ten wynika z faktu, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wystawia faktury nie tylko na skutek comiesięcznego odczytu liczników, realizowanego w ramach zadań własnych, ale również na zgłoszenie mieszkańca (właściciela nieruchomości). Tym samym chcąc uniknąć złożenia rachunków (za wybrane okresy rozliczeniowe – ale nieodczytane przez wodociąg, a zgłoszone przez mieszkańca) obejmujące na przykład dwa miesiące kalendarzowe (lub nawet mniej) zawarto zapis o minimalnym okresie obejmującym co najmniej 81 dni. Zapis ten został opracowany na skutek konsultacji z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym oraz wielu analiz. 81 dni, czyli co do zasady trzy pełne okresy rozliczeniowe (trzy miesiące), a więc okres, który wykaże realne, faktyczne zużycie wody. Brak wskazania minimalnej długości okresu powodowałby wypaczenie powyższej idei i całego systemu opartego o zużycie wody. Wprowadzając powyższy zapis nie odnosimy się do całego roku, a więc dajemy możliwość właścicielom nieruchomości wybrania takiego okresu, który będzie korzystny dla nich z pominięciem m.in. wody używanej do podlewania ogródków, czy innych okresów ze zwiększonym zużyciem wody. Wybór ten zależy tym samym wyłącznie od właściciela nieruchomości, nie zaś od Gminy.

Powyższe przedsiębiorstwo średnio raz w miesiącu prowadzi odczyty wodomierzy na

nieruchomościach. Zazwyczaj jest to realizowane w równych odstępach czasowych. Średnio miesiąc w roku kalendarzowym ma 30 dni, (liczba dni w roku kalendarzowym podzielona przez liczbę miesięcy: $365 / 12 = 30,42$). Jednakże uwzględniając święta wypadające w ciągu roku kalendarzowego oraz okresy urlopowe odczyt liczników może ulec zmianie o około 7 dni w ujęciu trzech miesięcy. Tym samym oszacowano, że miarodajnym odstępem między odczytami będzie 27 dni. Pomnożone przez 3 kolejne okresy rozliczeniowe (rachunki) otrzymujemy 81 dni ujęte w uchwale.

Oczywistym jest, że zasadniczo okres wynikający z kolejnych rachunków wszystkich nieruchomości będzie wynosił więcej niż 81 dni, jednakże przyjęcie takiego okresu daje miarodajne i realne średnie miesięczne zużycie wody na nieruchomości. Rada Miasta Marki zdaje sobie sprawę, że dla każdego właściciela nieruchomości będzie to inny okres, wyższy niż 81 dni, jednakże w przedmiotowej uchwale daje się możliwość wyboru każdemu właścicielowi nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych tak, aby każdy wybrał te, które są dla niego najbardziej korzystne.

W związku z powyższym Rada Miasta Marki, wychodząc naprzeciw potrzebom oraz oczekiwaniom mieszkańców uchwaliła wyliczenie zużycia wody na nieruchomości z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych obejmujących co najmniej 81 dni z roku kalendarzowego poprzedzającego rok uiszczenia opłaty, ustalone w oparciu o odczyt z wodomierza głównego, przy uwzględnieniu wzoru pozwalającego wyliczyć miesięczne zużycie wody tj.:

$$Z = (W : O) \times 30,42$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Z – ilość zużytej wody z nieruchomości [m^3],

W – suma zużytej wody z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych [m^3],

O – suma liczby dni zużycia wody wynikających z wybranych przez właściciela nieruchomości kolejnych okresów rozliczeniowych,

30,42 – średnia liczba dni w miesiącu w roku kalendarzowym ($365 \text{ dni} : 12 \text{ miesięcy} = 30,42$).

Przy wyliczeniu ilości zużytej wody mieszkańcy muszą uwzględnić sumę ilości zużytej wody z wybranych przez właściciela nieruchomości okresów rozliczeniowych (w celu jej obliczenia należy zsumować ilość wody wykazaną na co najmniej trzech kolejnych okresów łącznie, obejmujących co najmniej 81 dni) (**W**), która zostanie podzielona przez sumę liczby dni zużycia wody wynikających z wybranych przez właściciela nieruchomości

okresów rozliczeniowych (w celu ich obliczenia należy zsumować liczbę wszystkich dni zużycia wody wykazaną na wybranych kolejnych okresów łącznie) (**O**), otrzymany iloraz należy pomnożyć przez liczbę 30,42 (średnia ilość dni w miesiącu roku kalendarzowego), a wynik (**Z**) zaokrąglić do dwóch miejsc po przecinku.

Zastosowanie przedmiotowego wzoru pozwoli uniknąć sytuacji, że mieszkańcy wnoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przy uwzględnieniu różnych okresów zużycia wody, a tym samym zastosowania różnych kryteriów do mieszkańców przy obliczaniu tej opłaty.

Rada Miasta Marki, przyjmując metodę ustalania opłaty nie może obciążać mieszkańców okolicznością, iż przedsiębiorstwo wodociągowe obsługujące nieruchomości w Markach dokonuje odczytów ilości zużytej wody w różnych czasookresach. Zastosowanie przedmiotowego wzoru pozwoli urealnić wysokość opłaty dla właściciela nieruchomości z faktycznym zużyciem wody na nieruchomości.

Dodatkowo w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ustawodawca nie ujął możliwości odliczania wody zużywanej na cele gospodarcze (podlewanie ogródków itp.). Biorąc powyższe pod uwagę określenie kolejnych wybranych przez właściciela nieruchomości okresów rozliczeniowych jest najuczciwszym rozwiązaniem, bez wskazywania sztywnego okresu rozliczeń za wodę. Celowość wskazania powyższych kolejnych okresów rozliczeniowych, obejmujących co najmniej 81 dni wynika również z konieczności uniknięcia „nietypowego zmniejszenia” zużycia wody na nieruchomości, np. w okresach urlopowych mieszkańców, czego nie dałoby się uniknąć przy systemie opartym wyłącznie na jednomiesięcznym zużyciu. Tym samym każdy właściciel nieruchomości może wybrać takie kolejne po sobie okresy rozliczeniowe za zużytą wodę, obejmujące co najmniej 81 dni, które zdaniem właściciela nieruchomości będą najbardziej miarodajne i korzystne dla jego nieruchomości.

Dowolność wyboru okresów (kolejnych rachunków) jest niejako ukłonem w stronę mieszkańców (właścicieli nieruchomości), którzy z uwagi na brak delegacji ustawowej nie mogą odliczać wody zużytej na cele inne niż mieszkaniowe.

Ponadto wskazano, że w przypadku, gdy nieruchomość była zamieszkała lub podłączona do sieci wodociągowej przez okres krótszy niż wskazany powyżej w roku kalendarzowym poprzedzającym rok uiszczenia opłaty albo na nieruchomości nie można ustalić ilości zużytej wody (brak opomiarowania lub brak podłączenia do sieci wodociągowej), opłatę ustala się na podstawie przeciętnej normy zużycia wody na jednego

mieszkańca w gospodarstwie domowym wynoszącej 3,00 m³ miesięcznie na osobę i stawki opłaty.

W przypadku nowo zamieszkałej nieruchomości zabudowanej budynkiem jednorodzinny lub wielorodzinny podstawę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości w roku kalendarzowym, w którym nastąpiło zamieszkanie ustala się na podstawie przeciętnej normy zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwie domowym wynoszącej 3,00 m³ miesięcznie na osobę i stawki opłaty. W kolejnym roku kalendarzowym, do wyliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się zasadę wyrażoną powyżej.

Jeżeli co najmniej jeden z wybranych przez właściciela nieruchomości okresów rozliczeniowych (rachunków) wykazuje brak zużycia należy wybrać takie trzy kolejne okresy rozliczeniowe, które wykazują faktyczne zużycie wody na nieruchomości w tym okresie, a w przypadku braku możliwości ich wskazania stosuje się zasadę wyrażoną w §3 ust. 3 przedmiotowej uchwały, czyli rozliczenie według zasady ilość osób zamieszkujących razy 3,00 m³ razy stawka opłaty.

Miesięczne opomiarowane (i zafakturowane) zużycie wody z nieruchomości w Markach w 2019 roku wyniosło 110 715,75 m³.

Do wyliczania wysokości stawek opłat w przedmiotowej uchwale, a więc po wejściu w życie znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz funkcjonującemu powszechnemu obowiązkowi segregowania odpadów „u źródła” zasadnym stało się przeliczenie opłat dla wszystkich nieruchomości segregujących odpady komunalne.

Do wyliczeń wzięto dane spółki Wodociąg Marecki Sp. z o.o. dotyczące zafakturowanego zużycia wody na nieruchomościach w 2019 roku. Wynika z nich, że w całym mieście, na nieruchomościach, gdzie nie jest prowadzona działalność gospodarcza zużyto łącznie 1 328 589,00 m³ wody.

Całość opomiarowanej w ten sposób wody, przy powszechnej segregacji odpadów, należy ująć wyłącznie jako zużycie wody na nieruchomościach, gdzie prowadzona jest segregacja odpadów. Tym samym, przy założeniu wyliczonej stawki opłaty w przypadku segregowania odpadów na poziomie 11,22 zł/m³ oraz zużytej wody (w ilości miesięcznie 110 715,75 m³) daje to łącznie, szacowane wpływy z opomiarowanego zużycia wody wynoszące 1 242 230,72 zł miesięcznie.

Z danych przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego wynika również, że część nieruchomości oraz mieszkańców nie jest opomiarowanych zużyciem wody: 753 nieruchomości rozliczające się wyłącznie ryczałtowo za ścieki oraz 950 osób

niepodłączonych do wodociągu i kanalizacji. Nieruchomości te zostaną rozliczone za pomocą ryczałtu opartego na ilościach zużycia wody wynikających z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 roku w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz.U. Nr 8 poz. 70). Przywołane rozporządzenie wskazuje, że przeciętna norma zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych, posiadających wodociąg, ubikację, łazienkę, lokalne źródło ciepłej wody (piecyk węglowy, gazowy – gaz z butli, elektryczny, bojler) wynosi od 2,40 m³ do 3,00 m³. Do wyliczeń zastosowano przeciętną normę wynoszącą 3,00 m³ na osobę miesięcznie.

Natomiast z danych GUS: „Gospodarstwa domowe i rodziny w województwie mazowieckim. Charakterystyka demograficzna. Warszawa 2014” wynika, że w powiecie wołomińskim przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym to 2,81-3,10, natomiast średnia dla województwa mazowieckiego to 2,69. Aby wyliczyć liczbę osób przyjęto średnio 2,6 osoby zamieszkującej w gospodarstwie domowym w Markach.

Uwzględniając powyższe dane łączne ryczałtowe zużycie wody jest na poziomie 5 873,40 m³ (z 753 nieruchomości rozliczających się ryczałtem za ścieki z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym) oraz 2 850,00 m³ (z 950 osób niepodłączonych do wodociągu i kanalizacji). Przy założeniu obowiązkowego segregowania odpadów na powyższych nieruchomościach oraz od powyżej wskazanych osób szacowane wpływy miesięczne to 97 876,55 złotych. Po zsumowaniu wysokości opłat wynikających z opomiarowanego (w 2019 roku) zużycia wody (1 242 301,78 zł miesięcznie) oraz ryczałtowego rozliczania zużycia wody (97 876,55 zł miesięcznie), szacowane miesięczne wpływy wyniosą 1 340 107,26 zł. Co stanowi –0,05% miesięcznie (-722,46 zł) względem najniższej kwoty przetargowej (1 340 829,72 zł miesięcznie) obowiązującej obecnie. Gmina zatem zakłada możliwość dopłaty do systemu powyższej kwoty miesięcznie celem utrzymania stałej stawki opłaty w wysokości 11,22 zł/m³ dla mieszkańców, niższej od maksymalnej (12,73 zł/m³) określonej w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Powyższe obliczenia zostały zobrazowane w poniższej tabeli.

Zużycie w m ³ w 2019 (zafakturowane)	Zużycie w m ³ miesięcznie	Woda w przeliczeniu na ludzi	Liczba nieruchomości		Szacunek Wodociąg Marecki Sp. z o.o.	
			z deklaracji (31.12.2019)	l. nier. wg przyłączy [Wodociąg Marecki Sp. z o.o.]	Ryczałt na ścieki od WM (liczba rozliczających)	Bez wody i kanalizacji [l. osób]
1 328 589,00	110 715,75	36905	8 666	8 790	753	950
			M I E S I Ę C Z N I E:			

Obowiązkowa segregacja odpadów		Stawka opłaty zł/m³	kwoty z wody	RYCZAŁT 3m³/os/mies (2,6 os. x 753 nier.) + 950 osób
	110 715,75	11,22	1 242 230,72	
	podwyższona (x3)	33,66	1 242 230,72	97 876,55
		Szacowane wpływy miesięczne:	1 340 107,26	
			szacowane wpływy miesięczne względem obecnych kosztów:	-722,46
			szacowane wpływy roczne względem obecnych kosztów:	-8 669,48

Zgodnie z art. 6k ust. 3 ustawy, Rada gminy określi stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy odpowiednio na podstawie ust. 1 albo w art. 6j ust. 3b. Tym samym za odbiór i zagospodarowanie wyłącznie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (przy braku prowadzenia selektywnego zbierania odpadów) została przyjęta podwyższona stawka w wysokości 33,66 zł/m³ (trzykrotność opłaty „podstawowej”).

W uchwale jako metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, przyjęto iloczyn ilości zużytej wody z danej nieruchomości w m³ oraz stawki opłaty.

Konsekwencją tego jest deficyt roczny na poziomie 8 669,48 zł, przy założeniu, że 100% właścicieli nieruchomości będzie regularnie uiszczało należne opłaty. W porównaniu do deficytu rocznego w systemie opartym na liczbie osób zamieszkujących na nieruchomości wynoszącym 2 712 548,64 zł, deficyt w systemie „wodnym” jest zdecydowanie mniejszy, a tym samym pozwoli zmniejszyć wydatki na gospodarkę odpadami w Gminie pokrywaną bezpośrednio z budżetu, a nie z opłat wnoszonych przez mieszkańców.

Ponadto zauważyć należy, że próba wyliczenia innej stawki, która wyeliminuje powyższy deficyt, przy podniesieniu opłaty o jeden grosz do 11,23 zł/m³ spowoduje zwiększenie wpływów względem aktualnych kosztów gospodarowania odpadami.

Biorąc powyższe pod uwagę Rada Miasta Marki przyjęła stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 11,22 zł/m³ zużytej wody na nieruchomości.

Podsumowując, przy ustalaniu stawki opłaty wzięto pod uwagę zarówno liczbę mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy, ilość wytwarzanych na terenie gminy

odpadów komunalnych, jak również koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zatem wykonano delegację ustawową art. 6k ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W proponowanym systemie podstawą naliczania opłat będzie nie mieszkańiec, a zużycie wody na nieruchomości. Pozwoli to zdecydowanie uszczelnić system poboru opłat. W proponowanej metodzie funkcjonuje również zasada, że „każdy płaci za siebie”. System oparty na wodzie przyczynia się dodatkowo do zwiększenia świadomości mieszkańców oraz może wywrzeć pozytywny skutek ekologiczny w postaci oszczędzania zużywanej wody, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy środowiska naturalnego. Powyższa metoda jest również sprawiedliwa dla wszystkich mieszkańców miasta. Do tej pory w wielu przypadkach deklarowana liczba mieszkańców posesji, według której dotychczas liczona była opłata za gospodarowanie odpadami, była zaniżana, a osoby wynajmujące domy i mieszkania nie zgłaszały rzeczywistej liczby osób zamieszkujących. Metoda określająca opłaty na podstawie zużycia wody pozwala ograniczyć opisane powyżej negatywne zjawiska, gdyż każda zamieszkująca nieruchomość osoba, jak również osoba tam przebywająca, generuje zużycie wody niezależnie, czy została przez właściciela nieruchomości zgłoszona jako wytwórca odpadów, czy też obowiązek ten nie został dopełniony.

Jednocześnie, zgodnie z wolą ustawodawcy, zastosowana została „podstawowa” stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny (obowiązek ustawy od 6 września 2019 roku) oraz opłata podwyższona w przypadku nieprowadzenia segregacji odpadów.

Ustalone stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie przekraczają maksymalnych stawek opłat, o których mowa w art. 6k ust. 2a pkt 2 i ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, obowiązująca w swojej zasadniczej części od 6 września 2019 roku, wprowadziła do gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi przydomowe kompostowniki.

Zgodnie z art. 6k ust. 4a ustawy, Rada gminy, w drodze uchwały, zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie w Uchwale Nr 1.12.2020 z dnia 8 stycznia 2020 roku uznała, że zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym ma charakter obligatoryjny i powinno zostać wyrażone w uchwale w sprawie wyboru metody i ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. W pełni należy podzielić pogląd Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie o obligatoryjnym charakterze zwolnienia kompostownikowego. Najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej każda gmina w Polsce zobowiązana jest do wprowadzenia tego zwolnienia. Rada gminy nie uchwalając zwolnienia będzie naruszać prawo.

Biorąc powyższe pod uwagę, w przedmiotowej uchwale Rada Miasta Marki zawarła postanowienie, że zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne, w kompostownikach przydomowych, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi tj. w wysokości 2,06% miesięcznej opłaty. Wysokość zwolnienia, o którym mowa w art. 6k ust. 4a obliczono w następujący sposób:

Bioodpady	Sektor	2018 [Mg]	2019 [Mg]		2020 (szacunek) [Mg]	
20 02 01	1	1 619,73	726,21	1 859,26	3 541,15	
	2		434,84			
	3		698,21			
20 01 08	1	1 146,35	444,30	1 260,70		
	2		280,99			
	3		535,41			
PSZOK	X	35,90	X	70,34	79,84	
	SUMA	2 801,98		3 190,30	3 620,99	
		% wzrostu	13,86			% udział w stosunku do wszystkich nieruchomości
Liczba nier. wielorodzinnych			Sektor 1	35	193	2,27
			Sektor 2	35		
			Sektor 3	123		
Liczba nier. jednorodzinnych			Sektor 1	3322	8 473	97,73
			Sektor 2	2109		
			Sektor 3	3042		
% bioodpadów w strumieniu wszystkich odpadów odebranych w 2019 roku				22,87		

ROK	2018	2019	2020 (szacunek)
% wzrostu	7,89		
Ilość odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych + PSZOK [Mg]	12 930,55	13 950,53	15 050,97
Ilość odpadów odebranych z nier. jednorodzinnych [Mg] (w 2019 roku: 97,73% z 13 950,53) (w 2020 roku: 97,73% z 15 050,97)		13 633,85	14 709,31
Ilość bioodpadów odebranych ze wszystkich nieruchomości + PSZOK [Mg]		3 190,30	3 620,99
Ilość bioodpadów odebranych z nier. jedn. [Mg] (w 2019 roku: 97,73% z 3 190,30) (w 2020 roku: 97,73% z 3 620,99)		3 117,88	3 538,79
Szacunkowa ilość bioodpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach na nier. jedn. [%]	9,00		
Szacunkowa ilość bioodpadów kompostowanych na nier. jedn. [Mg] (w 2019 roku: 9% z 3 190,30) (w 2020 roku: 9% z 3 538,79)		280,61	318,49
Ilość bioodpadów odebranych z nier. jedn. po odliczeniu tych już kompostowanych [Mg] (w 2019 roku: 3 117,88-280,61) (w 2020 roku: 3 538,79-318,49)		2 837,27	3 220,30
Koszt gospodarowania wszystkimi odpadami komunalnymi (cała Gmina) [zł/mies.]	1 340 829,72		
Koszt gospodarowania wszystkimi odpadami odebranymi z nier. jedn. [zł/mies.] (97,73% z 1 340 829,72)	1 310 392,89		
Koszt gospodarowania odpadami odebranymi z wyłączeniem bioodpadów z nier. jedn. [zł/mies.] (77,13% z 1 310 392,89)	1 010 706,03		
Koszt gospodarowania bioodpadami odebranymi z nier. jedn. [zł/mies.] (22,87% z 1 310 392,89)	299 686,85		
Koszt gospodarowania odpadami wszystkimi na nier. jedn. po odliczeniu kompostowanych bioodpadów [zł/mies.] (1 010 706,03+[91% x (22,87% z 1 310 392,89)])	1 283 421,07		
Wysokość zwolnienia na nier. jedn. po kompostowaniu bioodpadów [zł/mies.] (9% x (22,87% z 1 310 392,89))	26 971,82		
% zwolnienie przy prowadzeniu kompostowania bioodpadów (9% z 22,87%)	2,06		

Ponadto przy szacowaniu zwolnienia w przypadku prowadzenia na nieruchomościach jednorodzinnych kompostowania bioodpadów wzięto pod uwagę zmiany w ilościach odbieranych bioodpadów w poszczególnych latach (od 2018 do 2019 oraz szacunek na 2020 rok). Obliczono również udział bioodpadów we wszystkich odpadach odebranych z nieruchomości zamieszkałych (+PSZOK), który wyniósł 22,87%.

WZROST ILOŚCI ODBIERANYCH BIOODPADÓW [Mg]			
	2018	2019	2020 (szacunek)
Bioodpady odebrane z nieruchomości zamieszkałych	2 766,08	3 119,96	3 541,15
PSZOK	35,90	70,34	79,84
SUMA	2 801,98	3 190,30	3 620,99
% wzrost bioodpadów	13,86		
			13,50

W powyższej tabeli wskazano również ilości bioodpadów przyjmowane przez Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych PSZOK w Markach, z którego w większości korzystają mieszkańcy budynków jednorodzinnych (w przypadku dostarczania bioodpadów). Mieszkańcy budynków jednorodzinnych posiadają przydomowe ogródki, stąd w przeważającej większości to oni dostarczają bioodpady do PSZOK. Powstające tam bioodpady to przede wszystkim trawa oraz rośliny zielne, w tym krzewy i gałęzie z pielęgnacji ogrodów (w okresie wegetacyjnym) oraz liście (w okresie jesiennym). Między poszczególnymi latami wzrost ilości bioodpadów oscyluje w granicach 13,50% stąd założono zbliżony wzrost w 2020 r.

Powyższe dwie tabele określają sposób wyliczenia zwolnienia mieszkańca w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie art. 6k ust. 4a ustawy. Do wyliczeń wzięto ilości bioodpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych tj. łącznie 3119,96 Mg (z wyłączeniem PSZOK) oraz 70,34 Mg odebranych z PSZOK. Obliczono wzrost ilości bioodpadów odebranych w latach 2018-2019, który wyniósł 13,86% (wraz z bioodpadami dostarczonymi do PSZOK).

Z danych zawartych w złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracjach wynika, że w 2019 roku było łącznie 8.473 nieruchomości jednorodzinnych oraz 193 nieruchomości wielorodzinnych. Tu proporcjonalnie obliczono ilość produkowanych bioodpadów (97,93% z nier. jednorodzinnych oraz 2,27% z nier. wielorodzinnych).

Uwzględniając bioodpady dostarczone do PSZOK (szacowana ilość 79,84 Mg) ilość tychże odpadów odebranych w 2020 r. z Gminy wyniesie 3 620,99 Mg.

Tym samym oszacowano ilość bioodpadów do odebrania w 2020 roku tj. 3 220,30 Mg po odjęciu 9% bioodpadów kompostowanych na nier. jednorodzinnych. Ustawa nakłada obowiązek zwolnienia w przypadku wyłącznie nieruchomości jednorodzinnych.

W celu oszacowania wysokości „zwolnienia na kompostowniki” obliczono szacowane ilości bioodpadów odbieranych w 2020 roku. Ponadto założono również, że 100,00%

nieruchomości jednorodzinnych będzie prowadziło segregację odpadów, jednak jedynie 9,00% wyprodukowanych bioodpadów na nieruchomościach jednorodzinnych będzie faktycznie kompostowanych w przydomowych kompostownikach (taka średnia ilość – 9% wyprodukowanych bioodpadów zostanie fizycznie na nieruchomości i nie zostanie odebrana przez firmę realizującą odbiór odpadów na terenie Gminy Miasto Marki). Szacunek ten wynika przede wszystkim ze specyfiki nieruchomości jednorodzinnych w Markach tj. niewielkich działek w zabudowie szeregowej i bliźniaczej, gdzie nie ma wiele miejsca na postawienie kompostownika lub z przyczyn technicznych jest to niemożliwe. Błędem byłoby szacowanie zwolnienia zakładając, że cały strumień bioodpadów wyprodukowanych na nieruchomościach jednorodzinnych będzie deponowany w przydomowych kompostownikach. Dodatkowo biorąc pod uwagę czas potrzebny na kompostowanie bioodpadów, wielkość działek oraz ilości bioodpadów produkowanych na nieruchomościach jednorodzinnych posiadających ogrody, niemożliwym jest założenie kompostowania 100% bioodpadów na nieruchomości. Szacowane 9% bioodpadów deponowanych w przydomowych kompostownikach, pozwala na niewielki wzrost ilości bioodpadów odbieranych z nieruchomości, a tym samym w przyszłości ustabilizowanie się strumienia tychże odpadów w całości odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców. Jednakże może się okazać, że 9% w przypadku nieruchomości jednorodzinnych będzie szacunkiem na wyrost i procentowy udział bioodpadów kompostowanych będzie dużo niższy. Niemniej jednak Rada Miasta Marki zakłada, że przyjęty szacunek uwzględniając, iż uchwała obowiązywać będzie jedynie przez część 2020 roku, daje realne odzwierciedlenie jaka ilość bioodpadów może realnie zostać na nieruchomości w kompostowniku.

Tereny zurbanizowane w Markach są obecnie zabudowywane licznymi budynkami jednorodziennymi z podziałem na lokale mieszkalne, stąd nie każdy lokal ma przynależny teren, gdzie możliwe jest kompostowanie bioodpadów. Dodatkowo należy pamiętać, że nie wszystkie bioodpady nadają się do kompostowania. Są rzeczy, które nigdy nie powinny znaleźć się w kompoście. Np. nadgniłe, czy uszkodzone przez choroby i szkodniki resztki roślinne. Pędy roślin z plamami, przebarwieniami czy naroślami, liście porażone przez choroby np. kasztanowca ze szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem. Także nie należy wrzucać solonych i tłustych odpadków kuchennych – sól i tłuszcz spowalniają rozkład materii oraz to co oczywiste, czyli: plastiku, szkła, metalu, popiołu, artykułów higienicznych.

Zgodnie z informacjami zawartymi na stronie Ministerstwa Klimatu (<https://naszesmieci.mos.gov.pl/materialy/artykuly/59-jak-kompostowac>), w krajach UE kompostowanie jest popularną praktyką, w Polsce dopiero zaczyna się popularyzacja tego

trendu. Coraz więcej gmin w trosce o środowisko zachęca mieszkańców do ograniczenia składowania odpadów biodegradowalnych i zakładania własnych przydomowych kompostowników. Powodów, by zacząć kompostować bioodpady jest wiele np. pozbywamy się odpadów z ogrodu i gospodarstw domowych w sposób cywilizowany. Nie wyrzucamy na śmietnik, nie marnujemy. Naukowcy podają, że z tony odpadów biodegradowalnych można wyprodukować 300 do 400 kg kompostu.

Tym samym oszacowano, że w 2020 roku bioodpadów odebranych z nieruchomości jednorodzinnych powinno być około 3 538,79 Mg (97.73% z całkowitej ilości bioodpadów). Szacunkowa ilość bioodpadów kompostowanych na nieruchomościach jednorodzinnych (9%) to 318,49 Mg.

Znając wartość obecnej umowy z operatorem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Markach (1 340 829,72 zł/mies.) oszacowano, że koszt gospodarowania wszystkimi odpadami na nieruchomościach jednorodzinnych wyniesie 1 310 392,89 zł/mies. Natomiast koszt gospodarowania odebranymi odpadami na nieruchomościach jednorodzinnych (z wyłączeniem bioodpadów) wyniesie 1 010 706,03 zł/mies. (77,13% kwoty z nier. jednorodzinnych). Zatem koszt gospodarowania bioodpadami odebranymi z nieruchomości jednorodzinnych wyniesie 299 686,85 zł/mies. (22,87% kwoty z nier. jednorodzinnych). Obliczono również, że koszt gospodarowania wszystkimi odpadami na nieruchomościach jednorodzinnych (po odliczeniu kompostowanych bioodpadów) wyniesie 1 283 421,07 zł/mies. Tym samym wysokość zwolnienia na nieruchomościach jednorodzinnych (przy kompostowaniu bioodpadów) wyniesie 26 971,82 zł/mies., **co stanowi 2,06% kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.**

Biorąc powyższe pod uwagę, wykonano delegację ustawową art. 6k ust 4a ustawy, gdzie zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne, w kompostownikach przydomowych, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizie poddano również szereg funkcjonujących uchwał z Pomorza, gdzie od wielu lat funkcjonują systemy opłat oparte na zużyciu wody na nieruchomościach. Pozwala to ująć w systemie opłat nieruchomości zamieszkiwane przez zmienną liczbę osób.

W uchwale mowa jest o wodomierzu głównym, poprzez który rozumie się, zgodnie z art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę

i zbiorowym odprowadzeniu ścieków, przyrząd pomiarowy mierzący ilość pobranej wody, znajdujący się na każdym przyłączy wodociągowym.

Analizując metody zawarte w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustalono, że system oparty o zużycie wody jest systemem najbardziej sprawiedliwym dla wszystkich mieszkańców Marek. W systemie „wodnym” każdy zapłaci za siebie. Nie ma możliwości dopłacania do niezgłoszonych osób produkujących odpady. Jednocześnie system oparty o zużycie wody jest systemem tańszym dla mieszkańców, niż obecne (przyjęte Uchwałą Nr VIII/91/2019 Rady Miasta Marki z dnia 17 kwietnia 2019 roku w sprawie zmiany uchwały nr XXXVI/279/2013 Rady Miasta Marki z dnia 6 lutego 2013 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach zamieszkałych) 32,00 zł od osoby miesięcznie w przypadku segregacji. Po przeanalizowaniu średniego zużycia wody na nieruchomościach, można stwierdzić, że w większości przypadków jest ono niższe niż przeciętna norma wynosząca 3,00 m³. Zatem opłata przy zużyciu wody wynoszącym od 2,00 do 3,00 m³ miesięcznie będzie niższa niż 32,00 zł liczone od osoby (w obecnym systemie).

Biorąc powyższe pod uwagę należy wskazać, że metoda oparta o zużycie wody jest sprawiedliwsza oraz tańsza dla rodzin wielodzietnych oraz osób starszych. Czterooosobowa rodzina w obecnym systemie płaci miesięcznie 128,00 zł (32,00 zł x 4 osoby). W systemie wodnym opłata wyniesie od około 89,76 do około 120,00 zł, co rocznie przełoży się na oszczędności na poziomie nawet około 100,00-400,00 zł (zależnie od zużycia). Im większa rodzina oraz mniejsze zużycie, tym oszczędności wynikające ze zmiany metody naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi będą większe.

„Rodzina jest najważniejsza” - mówił w sobotę 23 lutego 2019 roku w Toruniu wiceminister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Kazimierz Kuberski. Główny cel rządu to polityka prorodzinna.

Należy zatem zauważyć, że wszelkie zmiany, nawet te w gospodarce odpadami komunalnymi, a mające pozytywny wpływ (obniżenie kosztów) na rodziny, wpisują się w politykę prorodziną Rzeczypospolitej.

„Rodzina jest najważniejsza, bo od niej wszystko się zaczyna” – mówił również Kazimierz Kuberski, co można bezpośrednio przełożyć na wszelkie działania zarówno samorządów, jak i rządu w celu poprawienia sytuacji finansowej oraz ułatwienia trudnej roli wychowawczej rodzinom. Minister Kuberski wspomniał również, że „zadania na rzecz rodziny to nie są zadania jednego ministerstwa, ale całego rządu. Główny cel naszych działań to polityka prorodzinna”. Tu należy wskazać, że są to zadania również samorządu, który

bezpośrednio ma kontakt z mieszkańcem realizując szereg działań zmierzających m.in. do poprawy jakości życia.

Ważne jest, by uchwalona/przyjęta stawka opłaty nie była uciążliwa oraz negatywnie wpływająca na domowe budżety mieszkańców, w tym rodzin wielodzietnych i osób starszych, potrzebujących pomocy. Należy wskazać również, że opłata za odbiór i zagospodarowanie odpadów obejmuje wszystkie nieruchomości zamieszkałe zlokalizowane na terenie Gminy, zatem nie tylko zamożnych mieszkańców, ale również tych w trudnej sytuacji finansowej. Wychodząc naprzeciw im oczekiwaniom, należy zmienić system obecnie obowiązujący (oparty na liczbie mieszkańców) na system sprawiedliwszy, tańszy oraz weryfikowalny tj. oparty o zużycie wody na nieruchomościach.

Ważnym elementem polskiego społeczeństwa są osoby starsze, których z roku na rok jest w naszym kraju coraz więcej. System oparty o zużycie wody, przy zaproponowanych stawkach, jest bardziej korzystny również dla nich.

Biorąc powyższe pod uwagę podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.